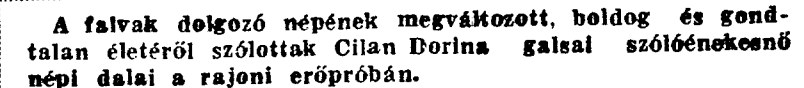

Török István

[illegible]

meggyet és kajsziarackot
minden tételben

A Vosztok-5 és Vosztok-6 szputnyik-űrhajók ikerrepülése sikeresen befejeződött

MOSZKVA. (Agerpres).

A Vajerij Bikovszkij által vezetett Vosztok-5 űrhajó, amelyet június 14-én, moszkvai idő szerint 15 órakor bocsátottak fel, a kijelölt programnak megfelelően június 19-én 14.06 órakor öt napos űrrepülés után leszállt a Szovjetunió területén kijelölt helyen. A Vosztok-5 űrhajó több mint 119 órát repült, leszállása előtt megkezdte a 82. keringést és több mint 3.300.000 kilométert tett meg.

A Valentyina Tereskova, a világ első női űrhajósa által vezetett Vosztok-6 űrhajó június 16-án 12.30 órakor bocsátották fel. A kijelölt feladatoknak megfelelően a Vosztok-6 űrhajó akkor lépett fel, amikor a Vosztok-5 röp pályáján keringett.

A program szerint a két szputnyik-űrhajó párosrepülése csaknem három napig tartott és június 19-én sikeresen befejeződött. A Vosztok-6 űrhajó 11.20 órakor szállt le a Szovjetunió területén megszabott helyen. Az űrhajó 71 óráig repült, s ez idő alatt több mint 48 keringést végzett és mintegy 2.000.000 kilométert tett meg.

Leszállás után a két űrhajós telefonbeszélgetést folytatott N. S. Hruscsoval, akinek jelentette a feladat sikeres teljesítését. N. S. Hruscsov melegen gratulált az űrhajósoknak.

A repülés folyamán az űrhajósok vezették az űrhajókat, ellenőrizték a fedélzeti rendszerek működését, sokoldalú tudományos kutatást végeztek, valamint megfigyeléseket a Föld felületéről, a Föld felhőrétegéről, a Napról, a Holdról és a

csillagokról. A repülés egész ideje alatt rendszeres fiziológiai, egyensúly- és pszichológiai próbákat végeztek, továbbá különleges gyakorlatokat a súlytalanság állapotában.

A Vosztok-5 és Vosztok-6 űrhajók között hatékony kétoldali rádióösszeköttetés volt. A repülés folyamán az űrhajósok kölcsönösen tájékoztatták egymást megfigyelésük eredményeiről.

A Vosztok-5 és Vosztok-6 szputnyik-űrhajók vajamai fedélzeti rendszere és a repülést biztosító összes földi eszközök kifogástalanul működtek. A telemetrikus és a televíziós berendezés normálisan működött, lehetővé tette az űrhajósok állapotának és a fedélzeti rendszerek működésének állandó ellenőrzését. A földi számító- és mérőkomplexum biztosította a mérések végrehajtását és az űrhajók pályájáról és repüléséről nyert adatok idejében történő feldolgozását.

Az űrhajók tékező és leszálló rendszerei pontosan működtek.

Az orvosi ellenőrzés telemetrikus adatait és az űrhajósok egészségi állapotára vonatkozólag a repülés egész folyamán eszközölt televíziós megfigyelések aró tanuskodtak, hogy Bikovszkij és Tereskova űrhajósok jól viselkedtek a röp pályára való kilövés, a többnapos űrrepülés és a Földre való visszatérést. Az űrrepülés és a leszállás után a két űrrepülő jól érzte magát. Jelenleg pihennek és orvosi megfigyelés alatt állnak.

A kozmoszbeli tudományos kutatások átfogó programját teljes egészében végrehajtották. Újabb értékes adatokat nyertek

a hosszú időtartamu űrrepülés különböző tényezőinek hatásáról a férfi és a nő szervezetére. Széleskörű orvosi és biológiai kutatásokat hajtottak végre. Gazdag ténytanyagot nyertek a vezetett űrhajórendszerek tanulmányozásához és további fejlesztéséhez. Tereszkova és Bikovszkij űrhajósok ikerrepülése, amely jelentős hozzájárulás a világűr békés célú felkutatásához, újabb bizonyítéka a szovjet tudomány és technika magas eredményeinek és a szovjet emberek hősiességének.

Az SzKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelső Szovjetjeének Elnöksége és a szovjet kormány melegen gratulált mindazoknak, akik részt vettek a Vosztok-5 és a Vosztok-6 űrhajók létrehozásában, a csoporthoz űrrepülés előkészítésében és sikeres megvalósításában.

Az üzenet hangsúlyozza, hogy Bikovszkij és Tereszkova példáján hőstétében a harcoló, a dolgozó szovjet nép geniuszának ereje tükröződik.

Az SzKP KB, a Szovjetunió Legfelső Szovjetjeének Elnöksége és a szovjet kormány felhívást intézett a kommunista párthoz és a Szovjetunió népeire, az összes országok népeire és kormányaihoz, az egész haladó emberiséghez, a dokumentum kiadomárolja, hogy ez az újabb jelentős űrrepülés bővítette az emberiség ismeretét a világűrrel, majd felszította a földkerekség összes kormányait, a népeket, hogy vessenek véget a fegyverkezési hajszának, valóítsák meg az általános és teljes lezserelést, harcoljanak következetesen a világbéké ügyéért.

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

Dél-Vietnámban

A nemzetközi bizottság fokozza a genfi egyezmények teljesítésének ellenőrzését

HANOI (Agerpres).

A vietnámi néphadsereg főparancsnokának összehívott kiadomárolja két levelet intézett a vietnámi nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottsághoz, a tetteben hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok 1954 végéig 1963 márciusáig 1608 fegyver és hadianyagszállítványt, valamint több mint 3000 repülőgépet küldött Dél-Vietnámba.

Az összehívott kiadomárolja felkéri a nemzetközi bizottságot, fokozza a genfi egyezmények

teljesítésének ellenőrzését, tanulmányozza mindazokat az eseteket, amikor az Egyesült Államok és a diemista hatóságok megsértik a genfi egyezményeket. Felkérte továbbá a bizottságot, hogy ajánlja az Egyesült Államoknak és a diemista hatóságoknak, szüntessék be mindenemű fegyver-, hadianyag- és haderőszállítást Dél-Vietnámba, s haladéktalanul vonják ki az országból az összes idegen katonákat és hadianyagokat.

Határozat-tervezet a dél-rhodésiai helyzet kérdésében

NEW YORK (Agerpres).

A gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat alkalmasságát vizsgáló ENSZ-különbizottsághoz egy felülvizsgált határozat-tervezetet nyújtottak be a dél-rhodésiai helyzet kérdésében. Az új tervezet, amelyet 11 afrikai és ázsiai ország és Jugoszlávia terjesztett elő, azt indítványozza, hogy „ha az események szükségessé teszik és a körülmények megengedik”, hívják össze az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülését a dél-rhodésiai helyzet megvizsgálására. „Mindenesetre — hangzik a határozat-tervezet — elsődleges és különösen sürgetős kérdésként, külön pontként kell felvenni a közgyűlés 18. ülészakájának napirendjére Dél-Rhodésia kérdését”. Hangsúlyozza, hogy Nagy-Britannia „továbbra is megtartja az afrikai lakosság többségétől alapvető politikai jogait”, a határozat-tervezet követeli, hogy Anglia hatálytalansítsa Dél-Rhodésia 1961-ben érvénybe léptetett alkotmányát és kérésel

nélkül jelentse ki, hogy átruhazza a szuverenitást egy olyan kormányra, amely az egyetemes szavazás elvének megfelelően lefolytatott választások alapján alakult meg.

Az új határozat-tervezet tekintetbe veszi egyes kiútdöntéseknek, közöttük egyes szocialista országok kiútdöntéseinek az előző határozati javaslat vitája során előterjesztett számos megfigyelését és módosító indítványát.

HAVANNA. (Agerpres). A kubai forradalom győzelme után a havannai egyetem orvosi fakultásáról most kerültek ki az első végzősök, akik rövidesen elfoglalják állásukat vidéken. A most végzett 256 orvos egy évig tanul dolgozik, ezután véglegesen beosztásukat.

A forradalom előtti Kubaiban egyetlen falusi kórház sem volt. Jelenleg 36 ilyen kórház működik sok szakorvossal.

J. Kennedy nyugat-európai látogatásának programja

WASHINGTON (Agerpres).

A Fehér Ház június 18-án nyilvánosságra hozta Kennedy elnök nyugat-európai látogatásának végleges programját. Kennedy június 23 és 26 között Nyugat-Németországban és Nyugat-Berlinben, június 26 és 29 között Írországban, június 29-én és 30-án Angliában, július 1 és 3 között Olaszországban tartózkodik.

Nyugati hírlígyrnökségek szerint az utóbbi napokban számos amerikai politika személyiség a sajtóval együtt felszólította az elnököt, halassza el körújtát, mivel az utiprogramban szereplő országokban, s az USA-ban is zavaros a helyzet. Hugh Scott republikánus szenátor a televízióban kijelentette, „a pillanatban jobb szeretném ha az elnök Nyugat-Berlin helyett Birminghamba utazna”. (Mint ismeretes az alabamai Birminghamban heves rasszista incidenseket provokáltak a fajiüldözök — szerk. megj.). Goldwater szenátor szerint „az elnök jelenleg a hazai gazdasági és faji kérdésekre kellene hogy összpontosítsa figyelmét”.

A UPI hangsúlyozza, sokan ki-

fogásolják, hogy a látogatásra olyan időben kerül sor, amikor Olaszországban és Nyugat-Németországban változik a kormány, az angol kabinet pedig komoly krízisen megy át. Az FP szerint Kennedy elnök az ellenetésekre dacára úgy döntött, nem halasztja el nyugat-európai körújtát. A hírlígyrnökség úgy véli, Kennedy azért tanúsít ilyen határozott magatartást, mert körüljárja hatálytalansítást.

sa összkötené a közvélemény szemében az USA érdekűdségét az európai problémák iránt. A France Presse megjegyzi: az elnök körülja alkalmával meg akarja erősíteni, hogy kormányának szándéka fenntartani az atlanti közösséget. A UPI közli: az elnök úgy véli, hogy a látogatásának bejelentése óta Nyugat-Európában felmerült kérdések miatt helytelen lenne elhalasztani az utazást.

Jogaikért harcolnak az amerikai néger

NEW YORK (Agerpres).

Nyugati hírlígyrnökségek jelentik: június 18-án 3000 néger gyermek bojkottálta a bostoni iskolákat tiltakozásul az ellen, hogy gyakorlatilag mégis fenn tartják a törvényileg tiltott faj elkülönítést. A néger vezetői sikeres akciónak köszönhetően a bojkottot, Kennedy elnök a kongresszushoz az iskolai faj elkülönítés kérdésében.

Heves incidensekre került sor a New York-i Harlem néger negyedben. A France Presse szerint a fehér fajiüldözök többször

is rátámadtak a néger tiltakozó nagygyűlésre. A közelbő rendőrség a négerket próbálta szétoszlatni. Az össztűlés során több ember megsebesült, 25 néger letartóztatott.

Washingtonban több ezer néger és fehér menetelést szervezett abból az alkalomból, hogy az amerikai fővárosba hozták és itt temetik el a Jacksonban meggyilkolt Edgar Evers néger vezetőt. Az utcákon röpcedő lákat terjesztettek, követelve a néger jogainak elismerését és hatekony lépéseket a további fajiüldözök bűntettei megakadályozására. Nyugati hírlígyrnökségek szerint a négerket egyre több amerikai városban tiltották. Tüntetések voltak a napokban a virginiai Danville-ben, a marylandi Cambridge-ben, az ohioi Columbusban, a kaliforniai Torrance-ban. Gadsdenben (Alabama) a rendőrség kedden több mint 400 néger tartóztatott le egy tüntetés során.

A UPI hangsúlyozza, hogy a tüntetések terjedése arról tanuskodik: a négerket minden áron fel akarják számolni a több mint 100 éves faj elkülönítést. Amerikai lapok beismerik, hogy a négerket mindenféle megkülönböztetésnek, megkorlátozásnak vetik alá. A Christian Science Monitor az USA polgári jogi bizottságának adataira hivatkozva közli, hogy még az Egyesült Államok fővárosában is „nagyarányú a megkülönböztetés, különösképpen a munkalehetőségek tekintetében”. A washingtoni központi munkaerőelosztó iroda kimutatásai szerint az állás keresők 80 százaléka néger, az állások 80 százaléka pedig a követelmény az, hogy a jelentkező ne legyen néger.

Ifjú szívvel a tavaszban

(Folytatás az első oldalról.)

szólv: nem tudom megérteti azokat, akik kimélték magukat fenelek az érmészetektől. Szívelelékel kell végezni mindent, akkor nem érz az ember a járadágot, mindig fiatalos hűvődob benne.

— Bocsn bást! — szólt meg a két fiatal munkás, akik időközben vidáman tértek vissza.

— Mi van, fiúk?

— Igaza volt, nem passzoltak a spingelek, az egyiknek a szegesele nem egyenleles...

— Látjátok? Tudtam én...

— De nézze meg két óra mulva!

— Jól van, fiúk. Igazságotok meg.

Bucszom én is Bocsn Antontól. Mielőtt elválnánk, még elmondja, hogy a műszaki szolgálathoz tgyeksek az emitté újítás ügyében, amely „csupán kisebb módosítás, de azért”...

Meggyőződésem, hogy ha ismét fekeresem az üzemet Bocsn elvárs újabb ésszerűsítésé-

ról, újításról hallok majd.

„Amint elválnak, még visszafordulok és látom, hogy szaporá lépekkel, fiatalosan halad a műszaki szolgáló felé s hallom, hogy megszólít egy fiatal fiút, aki fűtőréssze halad el mellett.

— Már megint fűtőrésszel, biki?

— Mit csináljak, Bocsn bást?

— Énekelj! — válaszolja az öreg s a fia dala, mintha e kívánság visszhangja lenne, magára szállva a melegen vibráló, tavaszi levegőben. Azt zengeti, hogy valomennünk napsgaras tavaszát éljük:

... Egy nagy cél érdekében, Tör előre ifju seregünk”.

PRONEXPRESSZ

A Pronoexpressz június 19-i húzásának nyersszáma: 38 18 6 26 20 45
Tartalék számok: 40 16
Nyereséményesség 395.384 lej.

Külföldi híradatok

PARIZS. (Agerpres). Befejezte munkáját a Francia Keresztény Dolgozók Szövetsége. Issy-les-Moulineaux-i kongresszusa.

A kongresszus általános határozata sikeresen Franciaország demokratikus megújodásáért, a szakszervezetek függetlenségének fenntartásáért, a demokratikus tervszerűsítésért.

A béke kérdésében elfogadott határozat szorgalmazza az ellenőrzött általános lezserelést, az atomkísérletek megszüntetését és az „ítélőkör” megalakításáról való lemondást.

CARACAS. (Agerpres). A UPI közli: A Venezuéli Nemzeti Felszabadító Front öt tagja kedden elfoglalta az ország fővárosában egy észak-amerikai vállalat székházát és felvonta előtte a venezuelai nemzeti felszabadító hadsereg lobogóját. A házafiak egy másik csoportja behatolt az amerikai nagykövetség egyik tanácsosának lakásába és felrajzolta a falakra a Nemzeti Felszabadító Front jelvényét.

GUAYAQUIL. (Agerpres). Kedden 24 óras sztrájkot tartott 14.000 ecuadori textilmunkás, követelve, hogy a hatóságok hagyjanak fel a San Antonio textilgyár sztrájkoló munkásai elleni megtorló intézkedésekkel. A textilipari munkások szövetségének kezdeményezésére megtartott sztrájkban az ország 24 vállalatának munkásai vettek részt.

ROMA. (Agerpres). Giovanni Leone, az olasz képviselőház elnöke hivatalosan visszatért a kormányalakítás megbízását. Leone immár a második kormányalakítással megbízott politikus.

LONDON. (Agerpres). Június 18-án a franciaországi Roquencourt közelében, a NATO európai erői főparancsnokának rezidenciáján megkezdődött a NATO-tagállamok főparancsnokainak értekezlete. A Reuters szerint az értekezlet zárt ajtó mögött ülészek. A négy napos értekezleten nem csupán katonai, hanem politikai és gazdasági kérdéseket is meg tárgyaltak.

Az összejövetelen jelen vannak a NATO-tanács tagjai, a tagállamok vezérkari főnökei és a NATO fegyveres erőinek parancsnokai.

PARIZS. (Agerpres). A France Presse jóírtéit közli: június 27-én Genfben összejut a GATT-bizottság, amely előkészíti az USA-val való tarifajáratásokat. A bizottság négy albizottságot alakít, amelyek közül az egyik nyomban megkezdí

munkáját. A tarifacsökkentés módosításai tanulmányozó albizottságról van szó. Ez az albizottság vizsgálja meg „a vámtarifák aránytalanságairak kényes kérdését, vagyis azon túlzottan magas vámtarifákat, amelyeket az Egyesült Államok egyes termékeire alkalmaz” — írja a hírlígyrnökség.

LONDON. (Agerpres). Angliában páratlan arányban harapózik a bűnözés. Tavaly 1961-hez viszonyítva 11 százalékkal nőtt a súlyos bűntettek száma, s elérte a 896.484-et.

Henry Brooke angol belügyminiszter kijelentése szerint 1962 első tíz hónapjában 2 százalékkal növekedett a bűnözésért elítélt kiskorúak száma.

NOAKCHOTT. (Agerpres). Mauritániában az utóbbi időben jelentős vasérclelőhelyekre bukkantak. Az itteni tartalékokat 200 millió tonnára becsülik. E bányák évi termelése 6 millió tonna.

Mauritánia gazdasági életébe egyre inkább behatol a nyugati monopóliók. Nemrég létesült a nyugati Miferna konzern az észak-mauritániai vasérc kiaknázására. A konzernben részt vesznek francia, angol, nyugat-német és olasz bányatársaságok.

Mint ismeretes,

Nicaraguában május elsőjén elfoglalta tiszt-ségét René Schick, az új elnök, akit a februári elnökválasztások során „választottak meg”. Az ember azt hihetné, hogy véget ért Latin-Amerikában az egyik leggyűlöltebb diktatúra — Anastasio Somoza és családja diktatúrája. A látszat azonban csaló, mert a köztársaságban lényegében sem sem változott.

Nicaragua a közép-amerikai „banánköztársaságok” legnagyobbja, területé 148.000 négyzetkilométer, lakóinak száma 1.500.000, amiből 71 százalék mezző, 15 százalék fehér és 5 százalék indián. A lakosság 80 százaléka irástudatlan. Az országban egy évben mindössze négy hónapig van munkalehetőség, a termés betakarítása idején. A munkaerő döntő többsége az év többi részében munkanélküli.

Anastasio Somoza volt osend-főparancsnok 1931-ben jutott uralomra az amerikai tengerészgyalogság közvetlen támogatásával, amely megszállva tartotta az országot. Az amerikai csapatok visszavonása után Somoza a helyi oligarchia segítségével megerősítette. Csar Sandrino népi hőst, aki ellenállást szervezett az amerikai megszállókkal szemben és de-

Jellemző, hogy a konzern 10 millió font sterlinget kitévő tőkéjében Mauritánia összesen 5 százalékkal van képviselve.

TUNISZ. (Agerpres). Tunéziában rövidesen nagyarányú kampány kezdődik az irástudatlanság leküzdésére.

Az akció első szakasza a fővárosban és környékén kezdődik, később pedig kiterjed az egész országra.

Statistikai adatok szerint Tunézia lakosságának 85 százaléka irástudatlan.

WASHINGTON. (Agerpres). Pedro Sanjuan, az amerikai külügyminisztérium protokollügyi különosztályának igazgatója június 18-án kijelentette az Associated Press munkatársának, hogy a Washingtonban akkreditált afrikai diplomaták egyre nehezebben tudnak lakást kapni. Rámutatott, hogy a kormány különbizottsága 1961 óta csupán 9 afrikai diplomatának talált lakást, noha több mint 50 kértet kapott. „Az afrikai diplomatákat sértetjük — mondotta —, s tudtukra adják, hogy a kiadó lakások nem számukra készültek. Ígyekszünk legalább a sértetésektől megkímélni őket”.

Sanjuan hangsúlyozta, a helyzet annyira türelhetlen, hogy „több afrikai diplomata kérte áthelyezését más országba”.

A „banánköztársaságban” minden változatlan

monkratikus reformokat követelt. Somoza ünnepségre hívta meg Sandrino, ahoi embere! galádul meggyilkolták. A diktátor azóta is erőfeszítéseit... családja jóbáték szentelte. Terrorizmussal kormányzott egészen 1956-ig, amikor s pontosan Sandrino sorsára jutott. Egy bálón a zenekar egyik tagjának golyója terítette le.

Anastasio Somoza saját birtokait tekintve

te az országot, s kincsel elutajdonította. Husz birtoka volt, több kávé, banán, gyapotültetvénye, cukornádültetvénye, polgári légiforgalmi társasága, s az ő tulajdonában volt az ország kereskedelmi fiótfája is. Az aranybányászata és az erdőgazdálkodást, észak-amerikai cégeknek engedte át rendkívüli előnyös feltételek mellett. A távoli vidékeket Indiánusai és a manauai nyomorégyedek lakói a legborzalmasabb nyomorúságban tengetik életüket — írja a New York Herald Tribune.

Luis Somoza apjától „örökölte” az államvezetést, olyan időszokban jutott hatalomra, amikor a féltudális rendszer lán-

cait lerázni akaró latin-amerikai tömegek megmozdulását kezdtek gondot okozni Washingtonnak. Latin-Amerika addigi vitathatatlan gazdaságának. A kubai forradalom sikere után az Egyesült Államok kénytelen volt „felülvizsgálni” hagyományos politikáját, megfogalmazni a „representatív demokrácia” elvét, amely látszat reformokkal próbálta távolítani a tömegeket a radikális változtatásoktól és biztosítani az USA

maradjon. A parancsnoka az 5.000 főnyi nemzeti gárdának, amelyet még az amerikai megszállás idején alakítottak meg. Schick, akinek közvetlen környezeté Tachitonak engedelmessé tettekből áll, voltaképpen meg van fosztva mozgási szabadságától. Tachito egyébként nem is titkolja, hogy szeretne maga elnök lenni. „Bármilyen nicaraguai szeretne elnök lenni. Miért lennék éppen én kivétel?” — jelentette ki nemrégiben a New York Herald Tribune tudósítójának.

A Siiddeutsche Zeitung nyugatnémet lap „A zsarnokok gyermekei demokráciát látszanak” címmel manauai tudósítás közli, s ebben hangsúlyozza, hogy a nicaraguai társadalmi bajok nagy elégedetlenséget váltottak ki az országban. Guillermo Aguirre, a Munkásszövetség egyik vezetője kijelentette a lap tudósítójának: „A XX. században már nem szabad megengedni, hogy egy szűkkörű kaszt rendelkezzen az ország kincsel fölött, a lakosság többsége pedig éhezzen”.

A. Braunstein

Külpolitikai jegyzet